

Spis treści

ROZDZIAŁ 1

Postępowanie lekarsko-stomatologiczne – Jadwiga Buczkowska-Radlińska	13
Wywiad	13
Badanie przedmiotowe	15
Rozpoznanie	17
Plan profilaktyczno-leczniczy	17
Dokumentacja medyczna	19

ROZDZIAŁ 2

Zasady ergonomii pracy w stomatologii zachowawczej – Zbigniew Jańczuk	21
Wprowadzenie	21
Zespół stomatologiczny	23
Metody pracy w gabinecie stomatologicznym w świetle ergonomii	26
Sprzęt, narzędzia i materiały stomatologiczne a wymogi ergonomii	36

ROZDZIAŁ 3

Komputer i Internet – nowe elementy ergonomii stomatologicznej –	
<i>Krzysztof Woźniak . . . . .</i>	42
Komputer	42
Internet	52

ROZDZIAŁ 4

Materiały w leczeniu zachowawczym zębów – Zbigniew Jańczuk	55
Materiały do wypełnień czasowych	58
Materiały podkładowe	60
Materiały i preparaty pomocnicze	69
Materiały do wypełnień stałych	77
Materiały do uszczelniania bruzd	88
Materiały do wypełniania kanałów korzeniowych	89

ROZDZIAŁ 5

Nieprawidłowości zębów – Urszula Kaczmarek	94
---	-----------

Zaburzenia liczby zębów	94
Zaburzenia budowy anatomicznej zębów	98
Zaburzenia kształtu zębów	99
Zaburzenia położenia zębów	107
Zaburzenia struktury tkanek zęba	108
Zaburzenia barwy, przebarwienia zębów	123

ROZDZIAŁ 6

Choroby twardych tkanek zębów niepróchnicowego pochodzenia –

<i>Krystyna Lisiecka</i>	128
Rozwojowe wady szkliwa	130
Urazowe uszkodzenia zębów	138
Procesy zużywania zębów	143

ROZDZIAŁ 7

Wrażliwość zębiny – Urszula Kaczmarek	148
Terminologia i symptomy	148
Występowanie wrażliwości zębiny	149
Diagnoza różnicowa	150
Etiologia i czynniki predysponujące	151
Teorie wrażliwości zębiny	152
Unerwienie miazgi i zębiny	154
Mechanizmy wrażliwości zębiny	155
Podstawy leczenia	156
Metody leczenia	157

ROZDZIAŁ 8

Epidemiologia próchnicy zębów u dorosłych – Zbigniew Jańczuk	162
---	-----

ROZDZIAŁ 9

Zapobieganie próchnicy zębów – Zbigniew Jańczuk	171
Higiena jamy ustnej	173
Dieta w zapobieganiu próchnicy	187
Profilaktyka fluorkowa	188
Lakowanie zębów	195
Profilaktyka domowa a profesjonalna w zapobieganiu próchnicy zębów, z uwzględnieniem grup ryzyka	198

ROZDZIAŁ 10

Etiologia próchnicy – Urszula Kaczmarek	201
Rola bakterii	203
Ekologia jamy ustnej i próchnica	204
Płytką nazębną, płytką bakteryjną	205
Rola dietetycznych węglowodanów	212
Podatność powierzchni zęba	217
Środowisko zęba – ślina i fluorki	218
Rola fluoru	224
Czas	227

ROZDZIAŁ 11

Patologia próchnicy – Urszula Kaczmarek	228
Próchnica w szkliwie	228
Próchnica w zębinie i jej wpływ na miazgę	235
Próchnica cementu, próchnica korzenia	241
Rodzaje zębiny	242

ROZDZIAŁ 12

Przebieg kliniczny i podział próchnicy zębów – Urszula Kaczmarek	245
Przebieg próchnicy	245
Postacie kliniczne	247
Podstawy podziału próchnicy ze względu na zaawansowanie zmian	250
Podział próchnicy ze względu na zaawansowanie zmian	251

ROZDZIAŁ 13

Diagnostyka próchnicy – Urszula Kaczmarek	255
Warunki diagnozowania zmian próchnicowych	255
Metody diagnozowania wczesnych zmian próchnicowych	256
Diagnostyka zmian próchnicowych w obrębie korony	261
Diagnostyka zmian próchnicowych w obrębie korzenia	262
Określenie ryzyka aktywnej próchnicy	263
Związek informacji diagnostycznych z wyborem postępowania terapeutycznego	264

ROZDZIAŁ 14

Leczenie próchnicy – Urszula Kaczmarek	267
Klasyfikacja ubytków próchnicowych wg Blacka	267
Fazy opracowania ubytków próchnicowych wg Blacka	269
Współczesne podejście do faz opracowania ubytków próchnicowych wg Blacka	269
Etapy opracowania ubytków z uwzględnieniem metodyki Blacka	270
Kliniczne aspekty opracowania ubytków próchnicowych	295
Niekonwencjonalne metody opracowania ubytków	298
Nowe klasyfikacje ubytków próchnicowych i adhezyjne ich opracowanie	302
Estetyczna odbudowa zębów przednich	321
Podejmowanie decyzji o naprawie lub wymianie wypełnienia	325

ROZDZIAŁ 15

Choroby miazgi zęba – Bolesława Arabska-Przedpelska	327
Morfologia	327
Funkcje endodontium	333
Zmiany w endodontium związane z wiekiem	335
Etiologia chorób miazgi	336
Patogeneza chorób miazgi	343
Symptomatologia chorób miazgi	344
Diagnostyka kliniczna chorób miazgi	351
Obrazy kliniczne i zmiany histopatologiczne pulpopatii	355
Specyfika gojenia miazgi	364

ROZDZIAŁ 16

Choroby tkanek okołowierzchołkowych zęba – Danuta Piątkowska	366
Morfologia i funkcja tkanek okołowierzchołkowych	366
Etiologia chorób tkanek okołowierzchołkowych	369
Patogeneza chorób tkanek okołowierzchołkowych	374
Podział chorób tkanek okołowierzchołkowych.	376
Diagnostyka różnicowa	400

ROZDZIAŁ 17

Leczenie endodontyczne – Zbigniew Jańczuk	404
Wprowadzenie do współczesnej terapii endodontycznej	404
Leczenie chorób miazgi	406
Leczenie zębów z martwą miazgą	419
Metody zachowawczo-chirurgiczne	436
Szczególne sytuacje endodontyczne – postępowanie lecznicze	439

ROZDZIAŁ 18

Trudności i powikłania w leczeniu endodontycznym – Danuta Piątkowska	443
Powikłania związane z dostępem do jamy zęba	445
Problemy związane z opracowaniem chemo-mechanicznym kanałów	446
Powikłania związane z wypełnianiem kanałów korzeniowych	450
Powikłania różne	453

ROZDZIAŁ 19

Resorpcja zębów – Danuta Piątkowska	456
Resorpcja wewnętrzna	456
Resorpcja zewnętrzna	462

ROZDZIAŁ 20

Gerostomatologia – Jadwiga Buczkowska-Radlińska	470
Zęby u ludzi starszych	471
Stany patologiczne zębów	473

ROZDZIAŁ 21

Zakażenie ogniskowe – Danuta Piątkowska	480
--	-----

ROZDZIAŁ 22

Wybielanie przebarwionych zębów – Zbigniew Jańczuk, Danuta Piątkowska	488
Przyczyny przebarwień zębów	489
Wybielanie zębów żywych	490
Wybielanie zębów martwych (bezmiazgowych)	491
Powikłania wybielania zębów	494
Piśmiennictwo	495
Skorowidz	498